

הפיליפינים: יאט'נאם של שנות ה-80

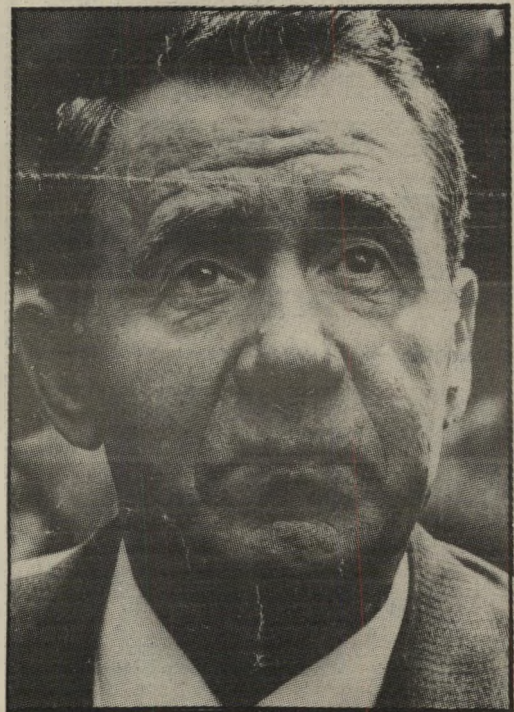
משקפים זרים הסיקו השבוע שמארכוס, שכריאותו לקוייה, אינו מסוגל לעמוד בלחץ המשולב של המוסלמים. השמאל המחתרתי והאופוזיציה הליברלית-דמוקרטית. יתכן שהאמריקאים עצמם יאלצו להפיל את מארכוס, כדי להפיס את דעת ההמונים. התירכות איסלאם-מארכוס כליכך רבת עוצמה, עד שהיא עלולה להצית מילחמת-אזרחים כוללת בכל הפיליפינים, ולסכל לעד, או לפחות לזמן ארוך מאוד, כל סיכוי לכינון דמוקרטית בפיליפינים. מבחינה זאת מהווה מינרנאו לא רק מעבדה ליצירת צבא עממי אדיר, אלא גם מקפצה אפשרית לוויאטנאם החדשה בפיליפינים, שהשלכותיה לגבי מאלוזיה, אינדונסיה וסינגפור עצומות.

רדירסינגפור ציטט השבוע שוב את היריעות, שמקורו כנראה בפיאן, כאילו מעורבים שכירים ישראלים באירגון מחדש של המישור האישי של העריץ מארכוס בפיליפינים. כזכור, הופיעה כבר ידיעה זאת בעולם קטן. אולם מסיבות מובנות קשה מאוד לאמתה בתנאים השוררים בישראל. אם אמנם יש אמת בדיעה, היא עלולה להפוך את ישראל למדינה השנואה ביותר על עמיאסיה. כלומר, שוב חוזרת ממשלת-ישראל על השגיא-הפשע שבוצעה באמריקה המרכזית ובדרום-אפריקה.

מעצמות-על:

הצביעות חוגגת

תגובת הוועדה, בכל העולם, נגד ברית-המועצות, בשל הפלת המטוס הדרוסיקוריאי לפני שלושה שבועות, מובנת ומוצרכת בהחלט. גם החרם נגד חברת-התעופה הסובייטית אירופלוט, מצטייר כתגובה סבירה, ההולמת את הנסיבות הקשות ואת חומרת הירי המחריד על מטוס-נוסעים. קצת מגוחך, אומנם, לשמוע

שר-חוץ גרומינקו לא יותר גרוע מקסיניגר

הטפות-מוסר מעיתונאים ואנשי-ציבור בארץ, שראו בגינוי הכלל-עולמי את הפלת המטוס הלוזי באש ישראלית, בשנת 1973, משום "אנטישמיות", אבל כולנו מורגלים לסינגון הצבוע הזה, ואין בו שום חידוש.

עם זאת, אין לקבל את התערבותם של פוליטיקאים אמריקאים מקומיים בעבודת עצרת האו"ם. נייורוק נקבעה כמארכת הקבועה של עצרת האו"ם, של משרדי האירגון הבינלאומי ושל מועצת-הביטחון, בתנאי מפורש ומובן מאליו, שהיא תאפשר לכל המוסדות האלה לתפקד בלי הפרעה כלשהי. העובדה שמושל מדינת נייורוק, מאריו קומו, ומושל מדינת נירג'רו, תומאס קין, העוו להפריע לשר-החוץ של ברית-המועצות למלא את תפקידו ולהיות נוכח בפתחת העצרת, ראוייה לכל גינוי.

בהקשר זה יש להזכיר שוב את מינויו של רוצח-ההמונים (בהפצצות מהאוויר), הנרי קיסינג'ר, לתפקיד ככיר כיועץ ממשלת ארצות-הברית לענייני אמריקה המרכזית. התוכניות הנרקמות עכשיו בווינגטון נגד העמים השוכנים באזור זה, אינן נופלות ברצחנותן המתוכננת מהפשע שביצעו הסובייטים.

חדשים, בכללם בית-חרושת ענקי לפלדה, בהשקעה כוללת של יותר משני מיליארד דולר. מארכוס הבטיח למשקיעים שקט תעשייתי, פוליטי וצבאי. הוא איננו מסוגל לעמוד בדיבורו, אלא אם ינקוט צעדי דיכוי אכזריים במיוחד.

מתנחלים נוצריים.

כבר עתה תקוע יותר משני-שליש של צבא הפיליפינים במינרנאו. באי, העשיר בכל טוב, מתנהלת מלחמת גרילה כבר 15 שנים. רוב התושבים המקוריים הם מוסלמים, והם מתנגדים בתוקף להתנחלויות הבלתי-יפוסקות של נוצריים, הנשלחים לאי בכירכת ממשלת מארכוס.

בעשור האחרון הגיעו למינרנאו 300 אלף (!) מתנחלים נוצריים, שהשתלטו על אדמות פוריות, איישו את המטעים החרשים שנרכשו עליידי החברות העל-לאומיות, ונישלו בהדרגה את התושבים המוסלמיים. הרור השני של המתנחלים רואה באי את ארצו לכל דבר, ומחנך את ילדיו על מיתוסים של ייבוש ביצות וסלילת-דרכים, המזכירים במידה רבה את תולדות ההתיישבות הציונית.

המוסלמים לא השתכנעו, כמוכן, והמלחמה האכזרית עלתה כבר כחייהם של 60 אלף בני-אדם. המחתרת המוסלמית לחמה בגבורה ובקנאות רבה, מול טקטיקות של רצח המוני, שנקטו הצבא והמתנחלים. אלא שמעשי הטבח ההמוניים עשו את שלהם. מיספר חיילי המחתרת ירד מ-40 אלף ל-7,000, ואפילו התמיכה הבלתי-ימבוטלת של לוב לא הספיקה לקיים את המומנטום של תחילת הקרבות. גם היום תומכים רוב המוסלמים באי במחתרת הדתית שלהם, אבל בכוחם בלבד אין כדי להכניס את מארכוס ואת תומכיו מושינגטון.

לאחרונה מתקיימות שיחות אינטנסיביות בין המוסלמים, לבין הצבא העממי החדש, שהוא ברובו חילוני-מארכוסיסטי. המיסוד במאנילה חושש מאוד מהמגעים האלה, ומפזר הבטחות נדיבות לעניי מינרנאו, כולל המוסלמים מביניהם. רצח אקינאו הרס את שאריות האמון בהבטחות. חרף העובדה שמארכוס נקט גם כמה פעולות ממשיות, אומנם סימליות בינתיים, להקלת המצוקה באי.

בריטניה: אינפלציה

מעולם אחר

האינפלציה הגיעה ל-4.6 אחוז, וזעקת השבוע הכותרת הראשית של הזמן הבריטי דיילי טלגרף. החרושה הטרייה הזאת גרסה אישקט מסיים כחוגים ממשלתיים. שר-התעסוקה (או שמא מוטב לכנותו שר אירועים-שוק) נציג המעסיקים והאשי האיגודים המיקצועיים התבסאו בחזרת-מה, גרסו שגמנת העליה כמדד טומנת בחובה סיכונים כלכליים מכל הסוגים. נציגי הפועלים דרשו תוספת זיקר.

אם מישור טוען שהסיפור הזה מוכר לו, ושאלו צודק להחזיק לתורו כדי לשמור אותו שוב ושוב. כדאי לציין עבורו שמדובר, כמוכן, בשיעור אינפלציה שגתי משוער לשנה זו. העליה במדד זיקר המחיה לתודר אוגוסט, שעודרה תגובת כל-כך עזת הסתבמה ב-0.4 אחוז, כתוצאה מעליית מה במחירי הריזות, המשקאות (סעיף הוצאות גדול בכל אירוע) הוצאות במיסעדות. הממשלה הציעה תיקנה של שלושה אחוז לעליית השכר השנתית, האיגודים תובעים תמישה אחוז.

למען הריזוח והזגן, היינים לאוכר בפעם המאה את המחיר הגבו של ריסן העליה בשיעור האינפלציה כבר-שישה. 800 אלף המונטלים שמצאה מינרנאו תאצר, עם עלותה לשילטון בשנת 1979, הפכו תוך ארבע שנים ל-3.5 מיליון. את המחיר החברתי ששלמו הבריטים אראשטר יהיה לתקן, אלא באמצעות תהליכים של שינויים מיבניים מהפכיים ממש, לאורך שנים ארוכות.

מאז רצח מנהיג האופוזיציה הפיליפינית, בנינו אקינאו, עליידי לי הנשיא פרדינאנד אדארלין מארכוס, גברה ההתעניינות גלאומית במדינה זו. צופי הטלוויזיה בכל העולם עדים כמעט יום, להפגנות של אנשי אופוזיציה וסטודנטים. המפגינים מסתפקים עוד במחאה על הרצח הנתעב, או ברדישה קרה מישפטית אובייקטיבית של נסיבותיו. המטרה עתה זה: הפלת מישטרו של מארכוס ואישתו הסופר-מושחתת לרה, וכינון ממשלה דמוקרטית באיים.

האופוזיציה מונהגת בכישרון רב עליידי סאלברור לאורל רכיביושף של מאנילה, חיימה סין, שוכה בעידוד גלוי של יפיוור בפעילותו נגד מארכוס. סין קרא, אומנם, לפעולה אלימה, אבל הסכרו למתח הרב השורר בפיליפינים לא היה וולוגי, אלא פוליטי-חברתי: "האלימות מאיימת עלינו, מכיוון מישה אחוז מכלל האוכלוסיה גורפים 30 אחוז מהרווחים. 17 מיליון בני-אדם (מתוך כ-45 מיליון) סובלים ממש מחרפת רעב". מארכוס, שהכריז על מישטר חירום צבאי ב-1972, מאשים את 'תן העולמי בכל תחלואיה של ארצו. הצמיחה הכלכלית היתה

אימלדה מארכוס סמל-שחיתות

כה, ויחובה החיצוני של פיליפינים הגיע בשנה שעברה 11 מיליארד דולר. הוא מרכה נגף בעוצמתם הרבה של ומי הגרילה השמאליים, בא העממי החדש כאיום ור, המצדיק תמיכה עיוורת ארצות-הברית במישטרו.

מצליח לזכות בה, לפחות נשיא רונאלד רגן ומחברו שלתו, על אף הביקורת 'ברת והולכת ברעת-הקהל מריקאית נגרו.

כוחם המיספרי של חיילי בא העממי החדש אינו מרשים תר. התנונים מצביעים על 50 לוחמים בלבד. עם זאת, הפעם הפוליטי-מורטית זה מאוד. מומחים לענייני

נשיא מארכוס שומר-ראש מישראל

וסיה מעריכים, שהאירגון משפיע על כ-20 אחוזים מכלל תושבי 4: אלף הכפרים והערים הקטנות במדינה. תועמלני המחתרת ועילים כ-22 נפות, שבהן כמחצית האוכלוסיה בפיליפינים. את יורב המאמצים מרכזים המורדים באי הגדול מינרנאו, המשמש זוקר חשוב לפעילות הכלכלית בפיליפינים, ובעיקר ליומים רים, רובם מארצות-הברית ומקצתם מאירופה.

האי מינרנאו עשיר במטעי-ביננות, אננס וקפה, ובשנים 'אחרונות הוקמו בו מיפעלי תעשייה זרים, המבקשים לנצל את נוחה-העבודה הזול מאוד של התושבים, שאינם יכולים להקים לעצמם איגודים מיקצועיים חופשיים. בשנתיים הקרובות מתכננת הממשלה את הקמתם של ארבעה מיפעלים אמריקאיים